

**Ohjeita esseen kirjoittamiseen ja rakenteen
luomiseen
2020-2021**

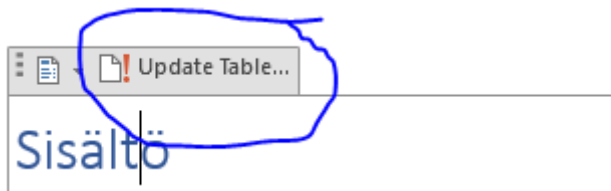
Eino Paananen

Sisältö

1. Johdanto: tutkimuskysymys johdannon nimeksi	3
1.1. Johdannossa kuvataan esseen tausta ja tavoite	3
1.2. Tutkimuskysymyksen muotoilusta	3
1.3. Ennen esseen varsinaista kirjoittamista	3
2. Minkälainen on tieteellinen essee? Minkälainen rakenne tulee olla?	5
3. APA-ohje ja viitemerkinnät	6
3.1. Viite koskee useampia edeltäviä virkkeitä	7
3.2 Viite koskee yhtä virkettä	7
3.3. Kuvaviitteet	8
4. Johtopäätökset: esseen keskeisin johtopäätös viimeisen otsikon nimeksi	8
Lähteet	9
Liitteet	11

Sisältö: tekniset vinkit

- Esseeseen sinun tulee luoda sisällysluettelo nimiösivun jälkeen. Yllä mallina otsikkotyöliien avulla luotu sisällysluettelo.
- [Linkki Microsoft-ohjeeseen](#), jonka avulla voit luoda esseesi sisällysluettelon. Otsikkotyyleistä ja sisällysluettelosta [youtube-esimerkki](#).
- Huomaa yllä olevassa sisällysluettelomallissa, että ”Lähteet” ja ”Liitteet” ovat ilman numerointia.
- Kun käytät otsikkotyylejä, saat oikeat sivunumerot päivittymään Update table –lehden takaa:

Sisältö: sisällölliset vinkit

- Sisällysluettelon on tarkoitus antaa lukijalle kokonaiskuva esseestä. On hyvä, jos sisällysluettelo liittyy tutkimusongelmiin ja keskeisiin johtopäätöksiin:
 - Johdanto voi olla nimetty tutkimuskysymykseksi, se antaa selkeän kuvan siitä, mihin esseessä pyritään.
 - Johtopäätösotsikko voi puolestaan lyhyesti todeta esseiden keskeisimmän johtopäätöksen (Johtopäätökset-nimen sijaan).
- Voit esseiden alkuvaiheessa pitää otsikot ”Johdanto” ja ”Johtopäätökset” ja vaihtaa lopuksi niiden nimet sisältöä tarkemmin kuvaaviksi. Tämä ei kuitenkaan välttämättä, olennaisinta on, että pidät nämä osiot esseessäsi.

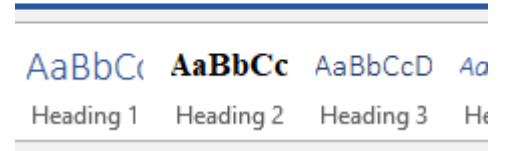
1. Johdanto: tutkimuskysymys johdannon nimeksi

1.1. Johdannossa kuvataan esseen tausta ja tavoite

Johdanto: tekniset vinkit

Yllä oleva 1.1. otsikko on tehty ”otsikkotyylillä”, tämän mahdollistaa automaattisen sisällysluettelon luomisen.

Jos kuvaat johdannossa laveasti aihetta ilman suurempia yksityiskohtia, ei johdannossa ole välttämättä tarpeen tehdä viitemerkintöjä myöhempien käsittelylukujen tavoin.

Johdanto: sisällölliset vinkit

Kuvaile johdannossa lyhyesti, mitä tietoa esseen aiheesta on jo lähteiden perusteella olemassa, ja mitä uutta valitsemasi näkökulma tuottaa. Kerro esseen tavoite, tutkimuskysymys, johon lähdet hakemaan vastausta.

Kuvaa johdannon loppuksi, **miten seuraavissa luvuissa käsittelet aihetta**. Tämä on merkityksellistä lukijalle (selkeä lukukokemus), mutta on myös tapa varmistaa, ettei aihe lähde rönsyilemään väärille urille.

1.2. Tutkimuskysymyksen muotoilusta

Usein tutkimuskysymystä pitää tarkentaa kirjoitusprosessin edetessä – se kuuluu asiaan, kysymyksen muotoilemisen hankaluudesta ei kannata huolestua.

Tutkimuskysymyksen rajaamiseen kannattaa käyttää harkintaa. Mikäli tutkimuskysymys on sisällöltään laaja, syntyy esseestä helposti rönsyilevä ja pinnallinen kokonaisuus. Napakasti yhteen tai kahteen kysymykseen keskittyvä essee on parempi vaihtoehto, tällöin pääset pureutumaan yhteen tai kahteen aiheeseen laadukkaasti.

Huomaa, ettei hyvä tutkimuskysymys synny pohtimalla itsekseen tai kuuntelemalla pelkät luennot. Käytä aikaa kirjallisuuden tutkimiseen. Saatat joutua hylkäämään aiheen, josta ei ole oikein tietoa (tai laadukasta) tietoa tarjolla.

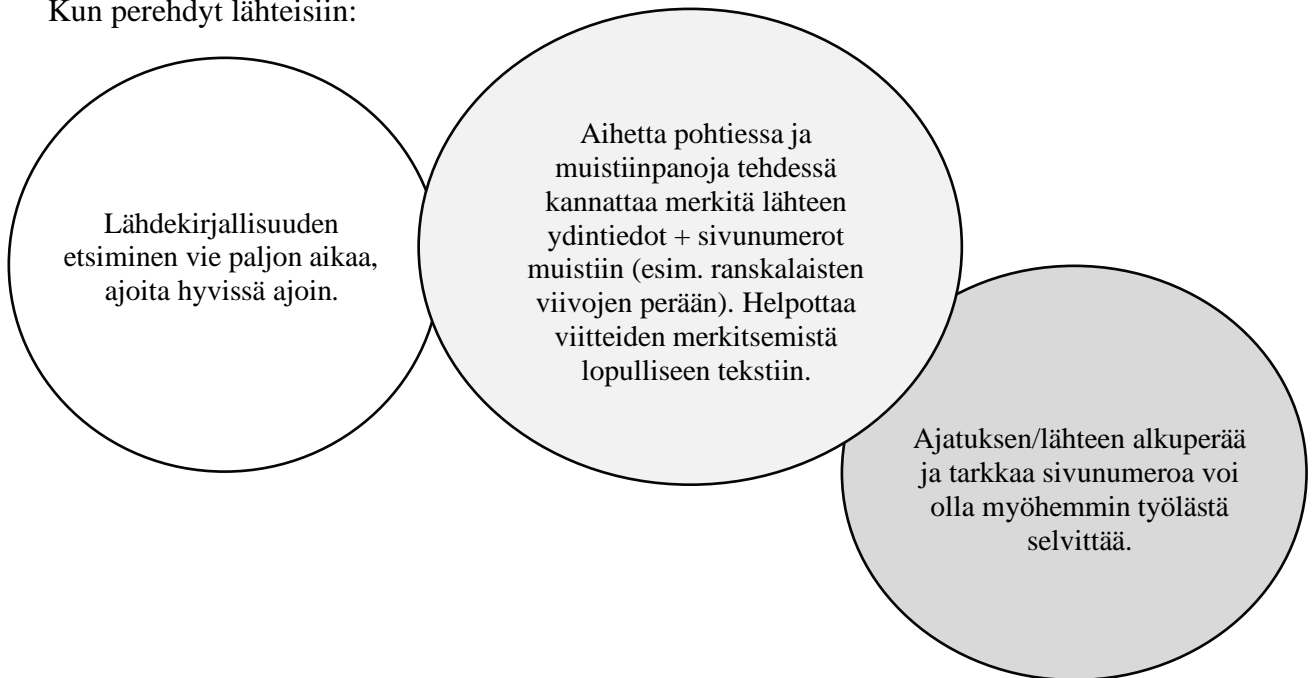
Perustelee johdannossa, miksi valitsemasi aihetta (tutkimuskysymystä) on merkityksellistä tutkia. Tarkoituksena on, että pohdit jo alussa tavoittelemasi tiedon hyödyllisyyttä.

1.3. Ennen esseen varsinaista kirjoittamista

Alla olevalle aikajanalle on kuvattu vaiheet ennen tutkimuskysymyksen muotoilua. *Huomaa, että ennen varsinaista kirjoittamista pitää käyttää monia tunteja aikaa aiheeseen perehtymiseen. Pääset tiedonhaussa alkuun Oppimiskeskuksen verkkosivujen avulla: <http://libguides.aalto.fi/home>*

Kun perehdyt lähteisiin:

2. Minkälainen on tieteellinen essee? Minkälainen rakenne tulee olla?

Esseestä on olemassa kirjava joukko määritelmiä, mutta usein yliopistoissa tarkoitetaan pienoistutkielmaa esseestä puhuttaessa. Kuitenkin esimerkiksi tenttieseet ovat oma lukunsa. Tähän koottu muutamia keskeisiä esseen (pionoistutkielman) tunnuspiirteitä, joita odotetaan tämän esseeohjeen mukaisesti kirjoittavilta:

- Esseessä on hyödynnetty laadukkaita lähteitä (esseeltä vie uskottavuuden, jos tiedon alkuperä ei vaikuta uskottavalta)
- Hyödynnetyt lähteet kuvataan lähdeluetteloon, jonka avulla lukija voi halutessaan tutustua aiheeseen tarkemmin.
- Itse tekstissä hyödynnetyt lähteet näkyvät viittemerkintöinä. Viittemerkintöjen tulee olla mahdollisimman tarkkoja, jotta lukija voi tarkistaa tiedon oikeellisuuden tietyltä sivulta.
- Essee keskittyy yhteen tai useampaan tutkimuskysymykseen. Tutkimuskysymys on rajattu niin, että kirjoittaja pystyy tekemään aiheesta päätelmiä. Jos tutkimuskysymyksiä on liian monta esseen laajuuteen nähden, tulee sisällöstä helposti ohut ja sirpaleinen.
- Esseessä on keskeistä kirjoittajan omien, tutkimuskysymyksiin kytkeytyvien, johtopäätösten, kritiikin, vertailun ja pohdinnan osuus. Esseen alusta lähtien on tarkoitus nostaa oma ääni kuuluville – ei siis vain referoida lähteitä.
- Selkeästi tehtyjen viittemerkintöjen avulla erottuu, onko kyseessä kirjoittajan omaa ajatusta vai lähteestä lainattua.
- Tieteelliseen kirjoitelmaan kuuluu tarkkuus ja perusteltujen väittämien esittäminen.
- Kokonaisuutena essee on juonellisesti eheä alusta loppuun. Johtopäätöksissä palataan alussa esitettyyn tutkimuskysymykseen ja kootaan yhteen käsittelylukujen keskeisimmät kohdat.

Kuvioon on kuvattu esseen rakenne kokonaisuutena. Kiinnitä erityistä huomiota runko-osan sisältöön. Siihen kuvattu mm. minkälaista fonttia kuuluu käyttää. Tehtävänantoon on kuvattu vaadittu sivumäärä (sivumäärä kuvastaa runko-osan leipätekstin vaaditun pituuden ilman kuvia tms.).

Esseen rakenne ja muotoilu (kurssin vaatimus)

Kurssi (koodi+nimi)	Sisältö	Runko-osa	Lähteet	Liitteet
Opiskelijanro Palautuspv Otsikko Oma nimi	1. Otsikko 1 2. Otsikko 2 3. Otsikko 3 Lähteet Liitteet	Johdattele tutkimuskysymykseen. Keskusteluta lähteitä ja pelaa vähintään jokaisen alaotsikon viimeiseen kappaleeseen merkitys tutkimuskysymyksen kannalta. Muista johdatella lukijaa seuraavaan aiheeseen. Samalla pidät oman ajatuksen kokonaisuudesta kirkaana. Johtopäätökset lopuksi. Muista myös kriittinen arvio oman esseen rajoituksista ja käyttämästä lähteistä. • Times new roman 12 pt tai Arial 11 pt • Riviväli 1,5 • Sisennys vasempaan • Yksi palsta + sivunumerot vli- tai alatunnisteeseen • Marginaalit: vasen 3 cm, oikea 2 cm	Lähde 1 Lähde 2 Lähde 3 Kuvalähteet Lähde 1 Lähde 2 Lähde 3	Kuvanäytteet kolmesta parhaasta lähteestä. Katso lisätietoja esseeohjeesta.

Toiselle sivulle sisällysluettelo, hyödynnä tyylejä (otsikkotasoja) ja sisällysluettelon automaattitoimintoa

Jaa runko-osa mielekkäisiin alaotsikoihin. Harkinnan mukaan voit lisätä johdattelutekstin vasta lopuksi. Muista viitteiden huolellinen käyttö.

Viittaus- ja lähdeluettelo-ohjeet (APA) MyCoursesissa

Lähdeluettelossa kirjoittajat aakkosjärjestykseen. Jokaisen käyttämäsi lähteen pitäisi olla kriittisesti arvioitu, älä hyödynnä huonolaatuisia lähteitä.

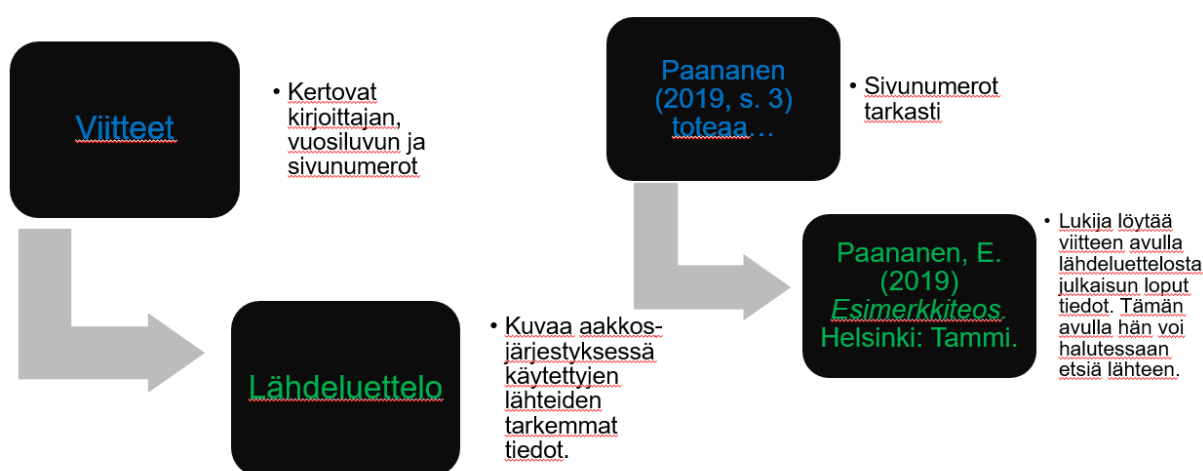
Onhan jokaiseen lähdeluettelon teokseen viitattu esseessäsi?

3. APA-ohje ja viitemerkinnät

Hyödynnä MyCoursesista löytyvää APA-ohjetta viitemerkintöjen ja lähdeluettelon tekemisessä. Pyri alla olevan kuvion avulla ymmärtämään viitteiden ja lähdeluettelon yhteydet ja erot. Huomaa, että viitemerkintöihin ja lähdeluetteloon merkitään vähän eri tietoja, ja APA-ohje jakautuu kahteen osaan (1. Lähdeviittaukset ja 2. Lähdeluettelo).

Kun käytät viitteissä lyhenteitä (esim. sivu = s.), hyödynnä suomen- tai ruotsinkielisiä lyhenteitä, koska suomi tai ruotsi ovat tässä tapauksessa kirjoituskieliä. Englanninkielisiä lyhenteitä käytettäisiin, jos kirjoituskieli olisi englanti.

Jokainen viite kytkeytyy lähdeluetteloon

Jyväskylän yliopiston Kopassa on merkitty rinnakkain lähdeluettelomerkintä ja tekstin sisäinen viite. Kiinnitä huomiota esimerkiksi, kuinka etunimi näkyy (tai on näkymättä):

Esimerkkejä lähdeviitteistä

Kirja, 1-2 tekijää

Viittaus-tyyli	Lähdeluettelo	Tekstin sisäinen viite
APA	Kaukua, J. (2015). <i>Self-awareness in Islamic philosophy: Avicenna and beyond</i> . Cambridge: Cambridge University Press.	(Kaukua, 2015, s. 57-58)
	Holmila, A. & Mikkonen, S. (2015). <i>Suomi sodan jälkeen: pelon, katkeruuden ja toivon vuodet 1944-1949</i> . Jyväskylä: Atena.	(Holmila & Mikkonen, 2015, s. 147)

Jyväskylän yliopiston ohje kokonaisuudessaan:

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/kirjasto/kirjastotuutori/lahteet-hallintaan/lahteet-viittaukset/nain-viittaa>

Viite- ja lähdeluettelo-ohjeita hyödyntäessä saatat huomata, että eri ohjeissa saattaa olla pieniä eroavaisuuksia. Ota periaatteeksi, että hyödynnät omassa lähdeluettelossasi aina samaa johdonmukaista tapaa esimerkiksi verkkolähteisiin viitattaessa.

Viitteiden keskeinen tavoite on antaa tiedon alkuperäislähteelle kunnia, eikä väittää toisen henkilön ajatusta omakseen (vrt. plagiointi). Hyvät viittaukset ja laadukkaat lähteet tuovat tieteelliselle tekstille uskottavuutta.

Viitteitä merkitessä huolehdi, että lukija voi päätellä selkeästi, milloin on kyse lähteestä saadusta informaatiosta ja milloin kuvataan kirjoittajan omaa pohdintaa. Siksi opettele hyödyntämään kolmea alle kuvattua viittaustapaa. Nämä kolme esimerkkiä eivät ole ainoat mahdollisuudet, mutta näistä perusmalleista on hyvä lähteä liikkeelle.

3.1. Viite koskee useampia edeltäviä virkkeitä

Tutki ja kirjoita –kirjasta muokattu esimerkki:

Johnson (1999) esittää, että kollegiaaliset tukiryhmät muodostuvat viikoittain kokoontuvasta 2 – 5 opettajan ryhmästä, jonka tavoitteena on parantaa osanottajiensa opetustaitoja ja tukea heidän ammatillista kasvuaan. Ne ovat tilaisuuksia, joihin tullaan mielellään ja joissa on tarjolla tukea, huolenpitoa, naurua, toveruutta ja myös yhteisten menestysten juhlintaa. (Johnson, 1999, s. 15 – 20.) Toiminnan ensisijainen päämäärä - -.

- Kun viitataan useampaan virkkeeseen, piste merkitään viittauksen päätteksi kahteen eri kohtaan. Yllä olevan esimerkin tapauksessa piste on merkitty viimeisen virkkeen loppuun (”juhlintaa.”) sekä sulkujen sisälle (”20.”).
- Jotta olisi selkeää, mistä viitattu osuus alkaa, on alkuun kirjoitettu ”Johnson (1999) esittää”. Viittauksen lopussa tarkennetaan sivunumerot.

3.2 Viite koskee yhtä virkettä

Tutki ja kirjoita –kirjasta muokattu esimerkki:

Mielestäni kollegiaalisten tukiryhmien tulisi muodostua viikoittain kokoontuvasta 2 – 5 opettajan ryhmästä, jonka tavoitteena on parantaa osanottajiensa opetustaitoja ja tukea heidän ammatillista kasvuaan. Kollegiaaliset tukiryhmät ovat tilaisuuksia, joihin tullaan mielellään ja joissa on tarjolla tukea, huolenpitoa, naurua, toveruutta ja myös yhteisten menestysten juhlintaa (Johnson, 1999, s. 18).

- Kun viitataan yhteen virkkeeseen, piste on ainoastaan sulkujen jälkeen. Esimerkissä ”juhlintaa”-sanän jälkeen ei ole pistettä.

Vaihtoehtoinen tapa yllä olevalle:

Johnson (1999, s. 18) kuvaa artikkelissaan kollegiaaliset tukiryhmät tilaisuuksiksi, joihin tullaan mielellään ja joissa on tarjolla tukea, huolenpitoa, naurua, toveruutta ja myös yhteisten menestysten juhlintaa. Mielestäni tätä näkökulmaa tulisi täydentää, (jne.)...

Kirjoittajan ajatusta / Lähteissä esitetty näkemys

Esimerkit pohjautuvat lähteen sivuihin 324 ja 325: Hirsjärvi, S., Remes P. & Sajavaara P. (2003). *Tutki ja kirjoita*. 6.-9. painos. Helsinki: Tammi.

3.3. Kuvaviitteet (ei esseen arvioinnin kohteena)

Alla Marika Sarvilahden (Oppimiskeskus) dia kuvien viittauskäytännöistä. Koko Marikan esitys on ollut kandiseminaarin yhteydessä. Ks. kohdat ”tekstin sisällä” ja ”kuvaselite”.

Kuvien viittauskäytännöt APA-tyylissä

mts. (esimerkkiviitteitä oppaasta)

Tekstin sisällä mainitaan tekijän sukunimi sekä kuvan vuosiluku: (Tekijä, 1990)

Kuvaselite (caption) sijoitetaan kuvan alapuolelle, sen avulla kuvan ymmärtää ilman tutustumista leipätekstiin:

Kuvan numero. Kuvan nimi (Sukunimi tai julkaisijataho julkaisuvuosi, sivunumero)

Lähdeluettelomerkintä

Sähköinen lähde:

Sukunimi, etunimen 1. kirjain tai julkaisijataho (julkaisuvuosi). Kuvan nimi. Haettu päivämäärä osoitteesta <http://pysyvaosoite.com>

Painettu lähde:

Sukunimi, etunimen 1. kirjain. (Julkaisuvuosi). Teoksen nimi. Kustantajan kotipaikka: kustantaja.

[Linkki](#) diassa mainittuun oppaaseen.

4. Johtopäätökset: esseen keskeisin johtopäätös viimeisen otsikon nimeksi

Kertaa johtopäätösten alussa johdannossa kuvattu tutkimuskysymys. Teet tämän varmistaaksesi, ettet ole unohtanut alussa esitettyä tavoitetta, jonka on tarkoitus ohjata kirjoitustasi kaikissa esseen kappaleissa. Toinen syy on lukijajystävällisyys – lukija on tarkoitus pitää mukana esseen juonessa.

(Pyri koko esseessä selkeyteen ja ymmärrettävyyteen. Lukujen alussa on hyvä virkkeellä tai kahdella kuvata, miten aihetta käsitellään seuraavaksi.)

Johtopäätöksissä sinun ei ole enää juurikaan tarkoitus viitata lähteisiin, vaan nyt tiivistät pohtien ja arvioiden, mitä olet saanut selville. Omia kommentteja, lähteiden vertailua ja arvioimista on hyvä laittaa jo ennen johtopäätöksiä – esseen ei ole tarkoitus olla kirjallisuuskatsaus.

Johtopäätösten viimeinen kappale käsittelee käytettyjä lähteitä. Arvioi niitä kokonaisuutena liitteenä olevien lähteiden arviointitaulukoiden avulla. Kuvaa esimerkiksi lähteiden kirjoittajien taustaa ja oliko mukana vertaisarvioituja tutkimuksia. Osoitat kypsää ajattelua, jos pystyt osoittamaan lukijalle, että kykenet arvioimaan hyödyntämiäsi lähteitä kriittisesti, ja osoittamaan kohdat, joissa tietoon liittyy epävarmuutta (vrt. liitteet).

Lähteet

Arnkil, R. (2008). Remembering the future: Future dialogue and the future of dialogising. Teoksessa J. Lehtonen & S. Kalliola (toim.), Dialogue in working life research and development in Finland (s. 131–143). Frankfurt am Main: Peter Lang.

Aunola, K., Leskinen, E. & Nurmi, J.-E. (2006). Developmental dynamics between mathematical performance, task motivation, and teachers' goals during the transition to primary school. *British Journal of Educational Psychology*, 76, 21–40.

Aunola, K., Onatsu-Arviolommi, T. & Nurmi, J.-E. (1999). Strategy and attribution questionnaire for children (SAQ-C). Julkaisematon testi. Jyväskylän yliopisto.

Barkham, M., Gilbert, N., Connell, J., Marshall, C. & Twigg, E. (2005). Suitability and utility of the CORE-OM and CORE-A for assessing severity of presenting problems in psychological therapy services based in primary and secondary care settings. *The British Journal of Psychiatry*, 186, 239–246. doi:10.1192/bjp.186.3.239.

Boyle, R., Carter, J. & Clark, M. (2002). What makes them succeed? Entry, progression and graduation in computer science. *Journal of Further and Higher Education*, 26, 3–18.

Canetti, E. (1994). Avainkorva: viisikymmentä luonnetta (suom. M. Lång & J. Tammi, alkuteos *Der Ohrenzeuge: Fünzig Charaktere*, 1974). Helsinki: Pikku-idis.

Caplan, R. D., Cobb, S., French, J. R. P., jr, Van Harrison, R. & Pinneau, S. R., jr (1980). Job demands and worker health. Main effects and occupational differences. Michigan: The University of Michigan.

Engström, C. & Tinto, V. (2008). Access without support is not opportunity. *Change*, 40, 46–50. Haettu 1.11.2012 osoitteesta <http://www.maine.edu/pdf/EngstromandTinto.pdf>.

Evans, C. (2012). The CORE-OM (Clinical Outcomes in Routine Evaluation) and its derivatives. *Integrating Science and Practice*, 2(2), 12–15. Lainattu 14.5.2013, saatavilla <http://www.ordrepsy.qc.ca/scienceandpractice>.*

Green, L. W. & Kreuter, M. W. (2001). Health promotion planning: An educational and ecological approach (3. painos). San Francisco: McGraw-Hill.

Yllä oleva esimerkki [Psykologia.fi](http://www.psykologia.fi) –sivulta.

*"Haettu, osoitteesta" > "Lainattu, saatavilla" (Eiön muokkaus yllä olevaan), Huomaa, että sinisellä näkyvät ovat yhdistelmä artikkelin ja verkkolähteen merkitsemistapoja.

Esimerkki luennon merkitsemisestä lähdeluetteloon

Korpela, E. (2014). Esiintymisjännityksen hallinta. Luento 15.9. opintojaksolla Asiantuntijaviestintä ja tietotekniikka. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.

- <https://kielikuraattori.wordpress.com/tag/julkaisemattomat-lahteet/>

Kuvalähteet (tällä ei ole painotusta esseiden arvioinnissa)

Ohje kuvalähteiden merkitsemiseen: [linkki](#).

Erittele kuvalähteet erillisen otsikon alle. Kuvalähteet-alaotsikon ei kuitenkaan tarvitse näkyä sisällysluettelossa. Huomaa, että kuvalähteet eivät sisälly esseeltä vaadittuihin 5-15 lähteeseen

Lähdeluettelo: tekniset vinkit

Lähdeluettelossa lähteet merkitään sukunimen perusteella aakkosjärjestykseen.

Yllä esimerkki lähdeluettelosta, jota voit hyödyntää mallina. Alla olevien kolmen lähdetyyppiesimerkin avulla pääset jo pitkälle, APA-ohjeessa tarkempaa erittelyä.

1. Kirja:

Hirsjärvi, S., Remes P. & Sajavaara P. (2003). *Tutki ja kirjoita*. 6.-9. painos. Helsinki: Tammi.

2. Artikkel:

Julkunen, R. (1991). Hoiva ja professionalismismi. *Sosiologia* 28, 75-83.

3. Verkkolähde:

Pekkarinen, I. & Seivästö, A.-M. (2006). Muista merkitä verkkolinkki verkkolähteisiin. *Helsingin yliopisto, sosiaalipsykologian laitos*. Lainattu 1.10.2012, saatavilla:
<http://www.helsinki.fi/sosiaalipsykologia/arkisto/seminaariohjeet2006.pdf>

4. Luku tai artikkeli toimitetussa teoksessa

Usein teokset ovat toimitettuja, eli kokonaisuus koostuu useista artikkeleista/luvusta. Muista viitata aina tiettyyn artikkeliin (toimitetun teoksen sisällä.)

Kirjoittaja, A. & Kirjoittaja, B. (1994). Kirjan artikkelin/luvun otsikko. In A. Editor, & B. Editor (Eds.), *Kirjan nimi* (pp. xx-xxx). Location: Publisher.

Jos suomeksi:

- In = Teoksessa
- Eds. = toim.
- Pp. = s.

Lähdeluettelo: sisällölliset vinkit

Tarkoitus on, että pyrit aina arvioimaan lähteen luotettavuuden. Sen apuna on liitteenä 3 olevat lähteiden arviointitaulukot. Tee arvio jokaisesta hyödyntämisestäsi lähteestä. Tee arviointiliitteiden avustuksella esseen loppuun noin yhden kappaleen mittainen kooste lähteiden luotettavuudesta.

Liitteet

Liite 1: Liitteistä taustaa

Esseessä voit merkitä liitteeksi esimerkiksi kuvia tai kaavioita, joihin voit esseessäsi viitata. Kuvia ja kuvioita voi merkitä myös varsinaisen esseetekstin lomaan, mutta joskus liite on järkevämpi vaihtoehto.

Liite 2: Tekstinäytteet (esseen pakollinen liite)

Lisää liitteeksi kolmesta parhaasta lähteestäsi yhden sivun mittainen kuvanäyte (3 sivua siis yhteensä). Liitteet toimivat näytteenä, että olet hyödyntänyt laadukkaita lähteitä. Voit ottaa lähteen sivusta valokuvan, jonka yläpuolelle kirjoitat teoksen nimen (esim. Liite 1: Teoksen 1 nimi – ja tämän alle kuva). Voit viitata näihin liitteisiin kirjoittaessasi johtopäätösten loppuun arvioita hyödyntämiesi lähteiden laadusta.

Kuvista tarkastelen mm. seuraavia:

- onko sivunumerot annettu (ja onko niitä hyödynnetty viitemerkinnöissä)
- viitataan lähteessä muihin tutkimuksiin
- onko tekstissä merkkejä siitä, että kyseessä olisi alkuperäistutkimus

Liite 3: Lähteiden arviointi / Utvärdering av källor (esseen pakollinen liite)

Arvioi, miten hyvin listatut kohdat toteutuvat yksittäisen lähteen kohdalla. **Utvärdera hur väl listade artiklar uppkommer för en enskild källa.**

Lähteen 1 nimi / Källa 1 Namn:

	Ei / Inte	Kyllä/ Ja	Huomioita / Observationer
1. Lähde kirjoitettu 2010-luvulla / Källa är skriven på 2010-talet			Vertaa tehtävä 2: * / Jämför uppgift 2: *
2. Kyse alan ”klassikosta” / uraa uurtavasta tutkimuksesta / Det är en ”klassisk” / banbrytande studie på området			
3. Lähteellä on selkeästi ilmaistu (etu- ja sukunimi) kirjoittaja / Författarens huvud och efternamn är tydligt skrivet			Joissain tapauksissa ”organisaatio” voidaan katsoa luotettavaksi tietolähteeksi (Ympäristöministeriö, Museovirasto) / I vissa fall kan en ”organisation” betraktas som en pålitlig informationskälla (miljöministeriet, National Board of Antiquities)
4. Kirjoittajaa edustaa uskottavaa instituutiota (esim. yliopisto, alan museo) / Författaren representerar en trovärdig institution (t.ex. universitet, fältmuseum)			
5. Lähde on vertaisarvioitu (peer review) / Källan har granskats			
6. Lähde on kirjoitettu alan arvostetussa julkaisussa (lehdessä) / Källan är skriven i en prestigefylld publikation (tidskrift) i fältet			
7. Lähteessä viitataan aiempaan tutkimukseen / Källan hänvisar till en tidigare studie			
8. Lähteessä kuvataan selkeästi tutkimuskysymykset ja –menetelmät / Källan beskriver tydligt forskningsfråga och metoder			Onko lähteen taustalla siis tutkimustietoa vai epäuskottavia väittämiä? / Är källan baserad på forskningsdata eller har den otroliga påståenden?
9. Lähteeseen on merkitty asianmukaisesti lähdeluettelo / Källan innehåller en korrekt litteraturförteckning			
10. Lähde on alkuperäislähde* (ei sekundaari lähde) / Källa är originalkälla (inte sekundärkälla)			Tässä yhteydessä alkuperäislähteellä tarkoitetaan alkuperäistä tutkimusta aiheesta / I detta sammanhang betyder originalkälla den ursprungliga forskningen om ämnet
11. Hyödyntämäni lähde ei ole kandi- eikä diplomityö / Källan jag använder är varken en kandidatexamen eller en masteruppsats			Voit hyödyntää aiheen valinnassa. Jos käytät varsinaisena lähteenä, perustele. / Du kan dra nytta av ämnesvalet. Om du använder en faktisk källa, motivera varför
12. Lähde liittyy selkeästi tutkimuskysymykseeni / Källan hänger med min forskningsfråga			
Huomioita / Överväganden			
Jos päädyt hyödyntämään lähteitä, jossa monikaan yllä mainittu kohta ei toteudu, perustele lähteen käyttö hyvin. Kuvaa lisäksi, miten valintasi vaikuttaa tutkimuksen luotettavuuteen. Om du till slut utnyttjar källor där många av ovanstående punkter inte uppfylls, motivera användningen av källan. Beskriv också hur ditt val påverkar studiens tillförlitlighet.			
Perustelut / Resonemang:			
Vaikutus luotettavuuteen / Påverkan på tillförlitligheten:			

Pohdi vielä lähdeluetteloa kokonaisuutena:

	Heikosti	Tyydyttävästi	Hyvin	Erinomaisesti
1. Ainakin osa lähteistä on kirjattu 2010-luvulle *				
2. Enemmistö lähteistä on alkuperäistutkimuksia **				
3. On hyödynnetty sekä kotimaisia että ulkomaisia lähteitä (mikäli aihearajauksen kannalta mielekästä) ***				
4. Lähteet ovat luotettavia ****				

Yllä olevan taulukon tulkinnan avuksi taustaa:

Tämä taulukko on ajateltu laajemmin lähteiden arviointiin, ei pelkästään tämän esseen. Tavoite on, että sinulle tulee kokonaiskuva lähteiden arvioinnista tulevaisuuden tarpeisiin.

* Tärkeintä on, että pyrit vähintäänkin varmistamaan, löytyykö aiheesta tuoreita tutkimuksia. Mikäli et tarkista uusimpia tutkimuksia, miten voit olla varma, ettei näkökulmaasi ole jo selvitetty? Esimerkiksi arkkitehtuurin tai maisema-arkkitehtuurin historiaa tutkittaessa voi olla luontevaa, että moni lähde on vanha.

** Tarkoittaa, että viittaat suoraan alkuperäiseen (primaariin) tietolähteeseen, et tahoon, joka kuvaa toisen henkilön tutkimusta (sekundaarinen lähde). Tutkimuksen puolestaan tunnistaa yleensä siitä, että tutkimuksen eri vaiheet on kuvattu: mm. hypoteesit/tutkimuskysymykset, aineistonkeruumenetelmä, analysointitapa sekä johtopäätökset. (Huomaa, että sekundaarinen lähde voi olla hyödyllinen, mutta hyvässä tieteellisessä kirjoitelmassa painottuvat primaarit lähteet.)

*** Useat aiheet ovat sellaisia, joita on voitu tutkia sekä Suomessa että ulkomailla. Tarkista hakutietokantojen tulokset sekä kotimaisilla että englanninkielisillä hakusanoilla. Jos aihe rajautuu Suomessa todella tarkasti tiettyyn kohteeseen (esim. Musiikkitalo), voi olla, ettei ulkomaista lähdekirjallisuutta löydy. Joka tapauksessa pohdi aina, onko mahdollista löytää kansainvälisiä tutkimuksia käsittelemästäsi aiheesta.

****Luotettavuuteen vaikuttaa moni tekijä, joista ”selkeimpiä tuntomerkkejä” on kuvattu tehtävään 1:

- alan tieteellisesti arvostettu lehti tai verkkajulkaisu,
- peer review -arviointi,
- alan tunnettu ja arvostettu tutkimustaho (Ympäristöministeriö, Museovirasto, jokin yliopisto). tällöin lähde on todennäköisesti läpäissyt organisaation sisäisen laatukontrollin.
- laadukkaasti kuvatut tutkimusmenetelmät ja viittaukset alan merkittäviin tutkijoihin tai ajankohtaisiin julkaisuihin
- tutkimuksen luotettavuutta ja tulosten yleistettävyyttä on arvioitu (yleensä tutkimuksen loppupuolella)

Tee edellisen sivun pohjalta yhden kappaleen kiteytys lähteiden laadusta esseeseen loppuun (Johtopäätökset -luvun päätteeksi)

On tärkeää, että osoitat pohdinnallasi, että ymmärrät, ovatko käyttämäsi lähteet olleet laadukkaita.

Pyri löytämään ainakin yksi laadukas (vertaisarvioitu) lähde. Huomaa kuitenkin, että opintojen aikana kurssien tuntimäärä on rajallinen, kaikkia lähdetietokantoja ei opiskelijan ole realistisista kartoittaa.